

ԳՐԱՆՈՍՏԱԿԱՆ

ԱՐՏԱԿ ԱՐԲ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ, ՎԵՆԱ ԵՆ
ՍՈՒՆԵՐ: Հրատարակչական Սեւան,
ՊԵՂՈՒՔ, 1971, էջ 150:

Եթէ ամէն նորածին՝ իր հօրն ու մօր
աչքի լոյս կը բերէ, թէ՛ն են այն նոր գիր-
քերը՝ որ ընթերցողին մօտէն նոր լոյս կը
բերեն:

Այդ լուսաբեր գրքերէն է, Թեհրանի
Առաջնորդ՝ Արտակ Արք. Մանուկեանի
ՎԵՆԱ ԵՆ ՍՈՒՆԵՐ հատորը: Գիրք մը,
որու հեղինակը, ծննդեան վկայականով
դեռ երիտասարդ, բայց գրչի վկայու-
թեամբ արդէն հասուն, արդար լոյս եւ
ստուեր կը սփռէ աղագային, կրթական,
մշակութային եւ կրօնական նիւթերու
վրայ:

Հոգեւորական մը, որ գիտէ մնայուն
խօսքով ալ քարոզել. դիտէ Տէրունա-
կան աղօթքն ըսել եւ Հարէ աղօթքը
գրել. դիտէ Համանակին հետք մերօր-
եայ այլափոխիկ զգուծը եւ Վոյսը
պատկերել. եւ դիտէ Թէ Համահմեդի
համար վերջին աղօթքը մը ըսելը՝ չի
րաւել իբրեւ սկիզբ եւ կրքով իր հայ
եկեղեցականի կողմէին:

Մէջ հատոր, 34 խորագիր, որոնց մէկ
քանին, չակերտեալ, արդէն վերեւ յի-
շեցինք:

Զգալուն, իմաստուն եւ մինչեւ իսկ
յուզիչ էջերը քիչ չեն: Միտք եւ հոգի
իրենց ուրոյն ապրումի բաժինը ունին:
Մէկն ու միւսը ծարաւի չեն մնար, եր-
կուքն ալ լիովին յաջուրդ կը գտնեն՝
հատորին ամբողջական ընթերցումով:

Ձանաղան հատուածներուն սկիզբ ու
վերջ տուող ներշնչումէն, մշակումէն եւ
շարադրութենէն հետեւցնելով, զանոնք
կնքող դրասոր կամ տող ընդ մէջ անգիր
մտածումներէն դատելով, մէկ տարիք եւ
մէկ մատիտ սպառելով դրուած էջեր չեն
թուիր:

Ինչու՞ն այս տպագրութիւնը: Ո՞րով-
հետեւ տարիներով հանրային դրօժու-

նէութենէն ետք միայն, այսօր միայն,
հեղինակը կրնար մեր մօտաւոր ճան-
ցեալը՝ այդքան արդար արխտանգով
յիշատակել: Իսկ տարիներ առաջ միայն,
դեռ կարդ մը հայ գաղութներու խար-
խուլ կեանքին ակնհասեալ չեղած մի-
այն, կրնար իր լաւատես էջերը գրել,
վարդահատակը ուղունգով փոխարինած,
վարդարանը համբիշի վերածած՝ շատե-
րու տփույն աղագայութիւնը եւ կեն-
ցադի անմտութիւնը տեսնելէ չա՞տ ու
չա՞տ առաջ:

Հաւանարար տարիներու ընթացքին,
ոչ միայն ակննջալուր, այլ եւ անձնա-
կան սիրով աճող դատողութեամբ եւ
ապրումով դրի առնուած, դուցէ եւ վե-
րամշակուած էջեր, այսօր վերջապէս եւ
արժանապէս Համալեւալ ի մի տուի՞ք,
ոսկի տուի, դո՛ւր տողերով լեցուն:

Դարերով կանգուն, այսօր փլատակ,
տարհայրենի մեր աննման տաճարներուն
քարերը համար չեն հեղինակին համար.—
«... կարծես այդ լուս, անխօս, անխե-
ղու քարերը քարեղէն պատմութիւնը ըլ-
լային ժողովուրդի մը, որ այսպէս կը
փայլի տակաւին իր մշակութային կայ-
սութեամբ, կիսաւեր, խոտհարած, ըս-
տուեր ու շուք դարձած սրբազան լեկո-
րներու մէջ թաղը կորսնցուցած եւ սա-
կայն արքայական վարած Հայաբնորէն
պահած արքայական եւ թափառական
հնադարեան զիւցաղն արքայի մը նման»:

Այս նոր գրքին մէջ ալ, ցցուն է հե-
ղինակին զնահատելի արժանիքներէն մէ-
կը.— դրական տարողի տակ, պարզ ոճ
եւ խօսակցական լեզու: Ընթերցողը եր-
բեք անհաղորդ չի մնար հեղինակին
մօտէն ու խօսքին: Գրչի սուղ ձիւք մը,
որ ամէն դրողի դրամազուլեւը է:

Հատուատոր մէջնորդումներով կարելի
է 150 ընտրել էջերու հուսման գիղել
այստեղ:

Արտակ Արք. Մանուկեանի այս նոր
հատորին համար, տեղին է ըսել դրասէր
Հոռոյսեցիներու կուռ խօսքը.

Lege quaeso! Կարգացէ՛ք, խնդրեմ: